

IRÁNYMUTATÁSOK

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IRÁNYMUTATÁSA

(2008. június 19.)

az euro-készpénzcserére való egyes előkészületekről és az eurobankjegyek és -érmék elő- és továbbszállításáról szóló, EKB/2006/9 iránymutatás módosításáról

(EKB/2008/4)

(2008/549/EK)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 16. cikkére,

mivel:

- (1) Az euro-készpénzcserére való egyes előkészületekről és az eurobankjegyek és -érmék elő- és továbbszállításáról szóló, 2006. július 14-i EKB/2006/9 iránymutatás⁽¹⁾ meghatározza azokat a szabályokat, amelyek lehetővé teszik a jövőben részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjai („NKB-k”) számára eurobankjegyek és -érmék kölcsönvételét az eurorendszerből, azoknak a készpénzcseré időpontja előtti elő- és továbbszállítása céljára, valamint előírja a jogosult szerződő felek számára történő előszállítás és a készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személyek számára történő továbbszállítás előfeltételeit.
- (2) Az euro Szlovéniában, Cipruson és Máltán való bevezetését követően módosítások bevezetése vált szükségessé a készpénzcseré logisztikai szempontjainak a jövőben részt vevő tagállamokban történő javítása érdekében.
- (3) Tekintettel azon nehézségekre, amelyekkel az eurorendszerhez csatlakozó NKB-k szembesülhetnek a készpénz-

cseré dátumát követően szükséges eurobankjegyek mennyiségének és címleteinek tervezésekor, az ilyen eurorendszerhez tartozó NKB-knak közvetlenül a készpénzcseré dátumát követően rendelkezniük kell azzal a lehetőséggel, hogy alacsony költségek mellett módosíthassák az eurobankjegy-készleteik címlet szerinti megoszlását.

- (4) Míg jelenleg kizárólag az eurorendszerhez csatlakozó NKB-nál számlával rendelkező hitelintézetek és nemzeti postahivatalok jogosultak eurobankjegyek és -érmék készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személyek számára történő továbbszállítására, az EKB/2006/9 iránymutatás értelmében történő készpénzcserével kapcsolatban eddig szerzett tapasztalatok azt igazolják, hogy hasznos a pénzfeldolgozó és -szállító szervezetek továbbszállítási műveletekbe történő bevonása. A hitelintézeteknek és nemzeti postahivataloknak ezért lehetőséget kell biztosítani arra, hogy pénzfeldolgozó és -szállító szervezeteket bízzanak meg eurobankjegyek és -érmék továbbszállításával.
- (5) Az elő- és továbbszállított eurobankjegyek és -érmék mennyiségével és címleteivel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettség megkésztetődésének megelőzése érdekében egyszerűsíteni kell az eurorendszerhez csatlakozó NKB-kra és a jogosult szerződő felekre vonatkozó jelentéstételi eljárást.
- (6) Tekintettel az elő- és továbbszállításban részesült jogalanyok helyiségeiben az eurorendszerhez csatlakozó NKB által arra vonatkozóan elvégzendő ellenőrzések és vizsgálatok potenciálisan magas számára és gyakoriságára, hogy ez utóbbi a készpénzcseré dátumát megelőzően nem helyez-e forgalomba eurobankjegyeket és -érméket, az eurorendszerhez csatlakozó NKB-k számára lehetővé kell tenni azt, hogy az ilyen feladatok elvégzésével egyéb hatóságokat bízzanak meg.

⁽¹⁾ HL L 207., 2006.7.28., 39. o.

- (7) Az elő- és továbbszállításban részesült jogalanyok között a továbbszállítások előtt megkötendő szerződéses megállapodások és a továbbszállításban részesült jogalanyok számára rendelkezésre álló pénzügyi ösztönzők hiánya – az EKB/2006/9 iránymutatás szerinti készpénzcserék során eddig szerzett tapasztalatok alapján – hátráltatta a továbbszállítás sikerét a kiskereskedők egyes kategóriái (mint például a kisboltok és más kisebb kiskereskedelmi elárúsítóhelyek) esetében. Ezért szükséges bevezetni egy egyszerűsített továbbszállítási eljárást az olyan esetekre, ahol csak kisebb mennyiségű eurobankjegy és -érme szállításáról van szó.
- (8) Az EKB/2006/9 iránymutatás egyéb kisebb módosításai is szükségessé váltak,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

Az EKB/2006/9 iránymutatás a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk a következőképpen módosul:

- a) Az (5) bekezdés végén a szöveg a következő mondattal egészül ki:

„Mindazonáltal az eurobankjegyek nagy tételben való szállítása nem tekinthető a készpénzcseréhez szükséges mennyiség részének, amennyiben az eurorendszerhez csatlakozó NKB, amely többlettel rendelkezik a nagy tételben való szállítással érintettekkel azonos értékű és minőségű, egy vagy több eurobankjegycímlet terén, az ilyen nagy tételben való szállítás ellenében átadja azokat az eurorendszernek. Ilyen körülmények esetén nem keletkezik visszafizetési kötelezettség, és az EKB viseli az eurobankjegyek szállításának költségeit.”

- b) A (6) bekezdés b) pontját el kell hagyni.

- c) A (8) bekezdésben az utolsó mondat helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az eurobankjegyek jövőbeli sorozatai tekintetében a visszafizetendő bankjegyek egyenértékű mennyisége és minősége a Kormányzótanács által megfelelő időben meghatározott módon kerül megállapításra.”

- d) A (11) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(11) Az eurorendszerhez csatlakozó NKB a következőket jelenti az EKB és az eurorendszerhez tartozó szállító NKB(-k) számára, figyelemmel a külön jogi eszközökben meghatározott követelményekre:

- a) az elő- és a továbbszállított eurobankjegyek végleges, teljes összege (címletek szerinti bontásban); és
- b) az elő- és a továbbszállított euroérmék végleges, teljes összege (címletek szerinti bontásban).”

2. Az (5) bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki:

„A jogosult szerződő felek pénzfeldolgozó és -szállító szervezeteket jelölhetnek ki arra a célra, hogy azok nevükben és kockázataikra eurobankjegyek és -érmék tárolását és készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személyek számára történő továbbszállítását végezzék, azzal a feltétellel, hogy: i. a megbízott kijelölésétől függetlenül a jogosult szerződő felek megfelelnek az ezen iránymutatásban meghatározott, valamennyi alkalmazandó szabálynak és eljárásnak; és ii. a jogosult szerződő felek azt előíró szerződéses megállapodásokat kötnek a pénzfeldolgozó és -szállító szervezetekkel, hogy a pénzfeldolgozó és -szállító szervezeteknek meg kell felelniük a 10. cikk a) és b) pontjában, illetve a 13. cikk (1)–(3) bekezdéseiben meghatározott követelményeknek.”

3. A 9. cikkben a (2) bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki:

„Az eurorendszerhez csatlakozó NKB jelenti az EKB számára a jogosult szerződő féltől kapott információkat, figyelemmel a külön jogi eszközökben meghatározott követelményekre.”

4. A 10. cikk a következőképpen módosul:

- a) A b) pont helyébe az alábbi szöveg lép:

„b) a jogosult szerződő fél megállapodik azzal a készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személlyel, akinek részére a továbbszállítást teljesíteni fogja, hogy ez utóbbi a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban lehetővé teszi az eurorendszerhez csatlakozó NKB vagy bármely egyéb hatóság számára azt, hogy ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzen a továbbszállított eurobankjegyek és -érmék meglétének ellenőrzése érdekében a továbbszállításban részesült, készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személyek helyiségeiben.”

- b) A c) pont helyébe az alábbi szöveg lép:

„c) a jogosult szerződő fél az okozott kárral arányos, de a továbbszállított összeg legalább 10 %-át elérő mértékű kötbért fizet az eurorendszerhez csatlakozó NKB számára, ha: i. az eurorendszerhez csatlakozó NKB vagy bármely egyéb hatóság számára nem biztosít szabad bejutást a b) pontban említett ellenőrzések és vizsgálatok elvégzése céljából; vagy ii. a továbbszállított eurobankjegyek és -érmék tárolása nem a továbbszállításban részesült, készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személy helyiségében történik, az e cikkben meghatározott módon. Az eurorendszerhez csatlakozó NKB nem szab ki ilyen kötbért: i. ha a jövőben részt vevő tagállam azonos szintű védelmet biztosító szabályozói keretrendszert hoz létre; vagy ii. addig a mértékig, ameddig a továbbszállításban részesült, készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik fél a 16. cikk (2) bekezdésének f) pontja értelmében már kötbért fizetett.”

5. A 13. cikk a következőképpen módosul:

a) A (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Amennyiben ez az iránymutatás másként nem rendelkezik, az eurorendszerhez csatlakozó NKB megtiltja a jogosult szerződő felek (beleértve azok kijelölt megbízottjait is) számára azt, hogy a készpénzcseré dátumán helyi idő szerint 0 óra 0 perc előtt rendelkezzenek a számukra szállított eurobankjegyekkel és -érmékkel. Az eurorendszerhez csatlakozó NKB különösen megköveteli azt, hogy a jogosult szerződő felek (beleértve azok kijelölt megbízottjait is) az előszállított eurobankjegyeket és -érméket értéktáraikban (vagy kijelölt megbízottjaik értéktáraiban), bármely más eurobankjegytől és -érmétől, egyéb fizetőeszköztől vagy egyéb vagyontárgytól elkülönítve, valamint biztonságos módon tárolják annak érdekében, hogy megelőzzék a megsemmisülést, lopást, rablást vagy egyéb olyan okot, ami az idő előtti forgalomba kerüléshez vezetne.”

b) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A jogosult szerződő felek (beleértve azok kijelölt megbízottjait is) biztosítják az eurorendszerhez csatlakozó NKB-juk számára az ellenőrzéshez és helyiségek átvizsgálásához való jogot az előszállított eurobankjegyek és -érmék meglétének, illetve azon megállapodásoknak ellenőrzése érdekében, amelyek alapján a jogosult szerződő felek továbbbszállítást végeznek. Az eurorendszerhez csatlakozó NKB megbízhat más illetékes hatóságot az ellenőrzések és az ilyen helyiségek átvizsgálásának elvégzésére, amely esetben az EKB-t tájékoztatni kell.”

6. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) A (2) bekezdés b) pontját el kell hagyni.

b) A (2) bekezdés d) pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

„d) A készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személy biztosítja az eurorendszerhez csatlakozó NKB-ja vagy bármely egyéb illetékes hatóság számára a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban az ellenőrzés és helyiségei átvizsgálásának jogát a továbbbszállított bankjegyek és érmék meglétének ellenőrzése céljából.”

c) A szöveg az alábbi (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A (2) bekezdésben meghatározott továbbbszállítási eljárástól eltérve, a készpénzzel hivatásszerűen foglalkozó harmadik személyeknek a kiskereskedőkre a következő

egyszerűsített továbbbszállítási eljárást kell alkalmazniuk, az alábbi feltételek mellett:

a) a kiskereskedő a mikro- kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás (*) szerinti mikrovállalkozás, azaz foglalkoztatottainak száma nem éri el a 10 főt, valamint éves árbevétele vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a kétmillió eurót;

b) a kiskereskedő részére továbbbszállított eurobankjegyek és -érmék névértéke összesen nem haladhatja meg a 10 000 eurót;

c) a kiskereskedő aláírja az eurorendszerhez csatlakozó NKB által készített formanyomtatványt, amelynek alapján nem rendelkezik a továbbbszállított eurobankjegyekkel és -érmékkel a készpénzcseré dátumán helyi idő szerint 0 óra 0 perc előtt. Egyéb szerződéses megállapodások megkötése nem szükséges; és

d) a kiskereskedő a 10 cikk a) pontja szerint tárolja a továbbbszállított eurobankjegyeket és -érméket, valamint a (2) bekezdés d) pontja megfelelően alkalmazandó.

(*) HL L 124., 2003.5.20., 36. o.”

d) A szöveg az alábbi (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (3) bekezdésben említett feltételek fennállása esetén egyszerűsített továbbbszállításra csak öt nappal a készpénzcseré dátumát megelőzően kerülhet sor. A megszűnő pénznem értékének megfelelő összeget – ami egyenértékű a jogosult szerződő fél által az egyszerűsített továbbbszállítási eljárás alapján a kiskereskedőnek továbbbszállított eurobankjegyek és -érmék névértékével – zárolják a kiskereskedő jogosult szerződő félénél tartott számláján, és azzal a készpénzcseré dátumán terhelik meg a számlát.”

7. A 18. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„18. cikk

Ellenőrzés

Az eurorendszerhez csatlakozó NKB-k továbbítják az EKB számára az ezen iránymutatással kapcsolatban tagállamukban elfogadott bármely jogi eszköz és intézkedés egy példányát, legkésőbb az előszállítási/továbbbszállítási időszak megkezdése előtt egy hónappal, azonban nem azt megelőzően, hogy az ilyen tagállammal kapcsolatban határozatot hoztak az eltérés megszüntetéséről.”

2. cikk

Ez az iránymutatás az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő napon lép hatályba.

3. cikk

Ennek az iránymutatásnak a címzettjei a részt vevő tagállamok NKB-i.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2008. június 19-én.

Az EKB Kormányzótanácsa részéről

az EKB elnöke

Jean-Claude TRICHET
